

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 72/2013-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., zastúpenej advokátom JUDr. B. F., PhD., vedené pod spisovými značkami: Rvp 12554/2012, Rvp 12555/2012, Rvp 12556/2012, Rvp 12557/2012, Rvp 12559/2012, Rvp 12560/2012, Rvp 12562/2012, Rvp 12564/2012, Rvp 12566/2012, Rvp 12567/2012, Rvp 12568/2012, Rvp 12569/2012, Rvp 12570/2012 a Rvp 12573/2012 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uzneseniami Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 5 Er 289/2003 z 5. marca 2012, sp. zn. 5 Er 3512/2005 z 10. januára 2012, sp. zn. 12 Er 3108/2005 zo 17. februára 2012, sp. zn. 12 Er 415/2006 z 5. marca 2012, sp. zn. 8 Er 288/2004 z 29. marca 2012, sp. zn. 12 Er 270/2005 z 18. mája 2012, sp. zn. 6 Er 132/2003 z 30. apríla 2012, sp. zn. 12 Er 270/2005 z 18. mája 2012, sp. zn. 5 Er 294/2004 zo 16. marca 2012, sp. zn. 12 Er 2654/2005 z 19. marca 2012, sp. zn. 12 Er 2915/2006 z 13. februára 2012, sp. zn. 5 Er 147/2004 zo 16. februára 2012, sp. zn. 5 Er 123/2004 z 5. marca 2012 a sp. zn. 12 Er 2141/2006 z 5. marca 2012 a postupom a uzneseniami Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15 CoE 94/2012 z 25. júna 2012, sp. zn. 26 CoE 44/2012 z 31. mája 2012, sp. zn. 8 CoE 56/2012 z 31. mája 2012, sp. zn. 15 CoE 115/2012 z 28. júna 2012, sp. zn. 6 CoE 55/2012 z 27. júna 2012, sp. zn.

9 CoE 89/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 15 CoE 131/2012 z 11. júla 2012, sp. zn. 9 CoE 89/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 15 CoE 116/2004 z 28. júna 2012, sp. zn. 25 CoE 74/2012 z 25. júna 2012, sp. zn. 26 CoE 39/2012 z 30. apríla 2012, sp. zn. 26 CoE 45/2004 z 31. mája 2012, sp. zn. 8 CoE 66/2012 z 31. mája 2012 a sp. zn. 26 CoE 49/2012 z 31. mája 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod spisovými značkami: Rvp 12554/2012, Rvp 12555/2012, Rvp 12556/2012, Rvp 12557/2012, Rvp 12559/2012, Rvp 12560/2012, Rvp 12562/2012, Rvp 12564/2012, Rvp 12566/2012, Rvp 12567/2012, Rvp 12568/2012, Rvp 12569/2012, Rvp 12570/2012 a Rvp 12573/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 12554/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 10. septembra 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vedené pod spisovými značkami: Rvp 12554/2012, Rvp 12555/2012, Rvp 12556/2012, Rvp 12557/2012, Rvp 12559/2012, Rvp 12560/2012, Rvp 12562/2012, Rvp 12564/2012, Rvp 12566/2012, Rvp 12567/2012, Rvp 12568/2012, Rvp 12569/2012, Rvp 12570/2012 a Rvp 12573/2012, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a uzneseniami Okresného súdu Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 Er 289/2003 z 5. marca 2012, sp. zn. 5 Er 3512/2005 z 10. januára 2012,

sp. zn. 12 Er 3108/2005 zo 17. februára 2012, sp. zn. 12 Er 415/2006 z 5. marca 2012, sp. zn. 8 Er 288/2004 z 29. marca 2012, sp. zn. 12 Er 270/2005 z 18. mája 2012, sp. zn. 6 Er 132/2003 z 30. apríla 2012, sp. zn. 12 Er 270/2005 z 18. mája 2012, sp. zn. 5 Er 294/2004 zo 16. marca 2012, sp. zn. 12 Er 2654/2005 z 19. marca 2012, sp. zn. 12 Er 2915/2006 z 13. februára 2012, sp. zn. 5 Er 147/2004 zo 16. februára 2012, sp. zn. 5 Er 123/2004 z 5. marca 2012 a sp. zn. 12 Er 2141/2006 z 5. marca 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia okresného súdu“) a postupom a uzneseniami Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 15 CoE 94/2012 z 25. júna 2012, sp. zn. 26 CoE 44/2012 z 31. mája 2012, sp. zn. 8 CoE 56/2012 z 31. mája 2012, sp. zn. 15 CoE 115/2012 z 28. júna 2012, sp. zn. 6 CoE 55/2012 z 27. júna 2012, sp. zn. 9 CoE 89/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 15 CoE 131/2012 z 11. júla 2012, sp. zn. 9 CoE 89/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 15 CoE 116/2004 z 28. júna 2012, sp. zn. 25 CoE 74/2012 z 25. júna 2012, sp. zn. 26 CoE 39/2012 z 30. apríla 2012, sp. zn. 26 CoE 45/2004 z 31. mája 2012, sp. zn. 8 CoE 66/2012 z 31. mája 2012 a sp. zn. 26 CoE 49/2012 z 31. mája 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia krajského súdu“).

2. Zo štrnástich sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti okrem iného zaoberá aj poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Sťažovateľka poskytla dlžníkom úvery na základe zmlúv o úvere, pričom poskytnuté peňažné prostriedky boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverových zmluvách. Sťažovateľka uvádza, že dlžníci dobrovoľne nepristúpili k úhrade svojich záväzkov a ich pohľadávky proti sťažovateľke sa stali splatnými. Zároveň na zabezpečenie úveru bolo účastníkmi zmluvného vzťahu v zmluvách dohodnuté, že splnomocnený zástupca dlžníka, menovite v každej zmluve určený, je oprávnený v prípade, ak dlžník neplní svoje povinnosti, okrem iného podpísať notársku zápisnicu o uznaní dlhu. Táto zápisnica má povahu exekučného titulu. Dlžníci neplnili svoje záväzky v zmluve predpokladaným spôsobom a v zmluvách splnomocnený zástupca dlžníka uznal dlh formou notárskej zápisnice. Na základe notárskej zápisnice ako exekučného titulu poveril okresný súd exekútora výkonom exekúcií. Okresný súd v napadnutých rozhodnutiach tieto exekúcie vyhlásil za neprípustné a zastavil ich. Napadnuté rozhodnutia okresného súdu boli po odvolaní sa proti nim zo strany sťažovateľky potvrdené napadnutými rozhodnutiami krajského súdu.

3. Sťažovateľka v sťažnostiach v obširnej argumentácii namieta, že postupom a uzneseniami okresného súdu a krajského súdu boli porušené jej základné práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru. Sťažovateľka predovšetkým tvrdí, že okresný súd rozhodol nad rámec svojej právomoci, keď bez návrhu rozhodol o neprípustnosti exekúcií a o ich zastavení a zároveň mal odňať sťažovateľke možnosť konať pred súdom. Okresný súd i krajský súd podľa sťažovateľky tiež nedostatočne zistili skutkový stav a nesprávne právne posúdili veci, keď chybné interpretovali a aplikovali pre rozhodnutia relevantné právne normy. Sťažovateľka sťažnosti doplnila aj o argumentáciu, v zmysle ktorej mali okresný súd a krajský súd nariadiť v jej veciach ústne pojednávania. Sťažovateľka tvrdí, že tým, že ústne pojednávania nariadené neboli, bolo jej odňaté právo konať pred súdom.

Sťažovateľka sa domáha toho, aby ústavný súd vyslovil porušenie identifikovaných práv, zrušil napadnuté rozhodnutia okresného súdu a vrátil mu veci na ďalšie konanie, zrušil napadnuté rozhodnutia krajského súdu, priznal jej primerané finančné zadostučinenie a určil jej úhradu trov konania.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

6. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod spisovými značkami: Rvp 12554/2012, Rvp 12555/2012, Rvp 12556/2012, Rvp 12557/2012, Rvp 12559/2012, Rvp 12560/2012, Rvp 12562/2012, Rvp 12564/2012, Rvp 12566/2012, Rvp 12567/2012, Rvp 12568/2012, Rvp 12569/2012, Rvp 12570/2012 a Rvp 12573/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu a krajského súdu, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II.B

K namietanému porušeniu práv

7. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

8. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka napriek tomu, že na úvodnej strane sťažností uvádza ako prílohy „*dokumenty podľa textu*“, ústavnému súdu (okrem splnomocnenia) v prílohe nedoručila žiadne písomné podklady.

9. Ústavný súd opätovne pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

10. Ústavný súd si je vedomý skutočnosti, že formalistický prístup okrem iného aj pri posudzovaní toho, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti, nie je vhodným pri orgáne, ktorého úlohou je chrániť ústavnosť. Ústavný súd je však zároveň toho názoru, že v okolnostiach danej veci nemožno vôbec o prípadnom formalizme pri odmietnutí sťažností hovoriť. Ústavný súd už totiž v minulosti mnohokrát vyzýval sťažovateľku v typovo (skutkovo a právne) obdobných, prípadne totožných sťažnostiach na doplnenie sťažností z dôvodu, že nespĺňali ani zákonom predpísané náležitosti. *In concreto* išlo aj o nepredloženie kópií právoplatných rozhodnutí súdov, ktorých postup a rozhodnutia sťažovateľka namietala a namieta (pozri napr. I. ÚS 283/2012, I. ÚS 284/2012, III. ÚS 263/2012, III. ÚS 275/2012, a III. ÚS 282/2012, III. ÚS 328/2012, III. ÚS 329/2012, I. ÚS 500/2012, IV. ÚS 526/2012 a iné). Sťažovateľka si preto musí byť vedomá toho, že

ani sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 12554/2012, Rvp 12555/2012, Rvp 12556/2012, Rvp 12557/2012, Rvp 12559/2012, Rvp 12560/2012, Rvp 12562/2012, Rvp 12564/2012, Rvp 12566/2012, Rvp 12567/2012, Rvp 12568/2012, Rvp 12569/2012, Rvp 12570/2012 a Rvp 12573/2012, nespĺňajú zákonom predpísané náležitosti. Sťažovateľka mala možnosť kópie napadnutých rozhodní okresného súdu a krajského súdu ústavnému súdu doručiť, čo však neurobila.

11. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

12. Vzhľadom na to, že sťažnosti nespĺňajú zákonom predpísané náležitosti, v kontexte toho, že sťažovateľka je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, a s ohľadom na to, že ústavný súd už v typovo zhodných veciach sťažovateľky vo svojich rozhodnutiach poukázal aj na už identifikované nedostatky jej sťažností, ústavný súd tieto sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

13. Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2013